

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 2010 r.

w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem szczególnych środków wspierania rynku na rynku mleczarskim

Na podstawie art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zadania realizowane przez Agencję Rynku Rolnego, zwaną dalej "Agencją", związane z ustanowieniem szczególnych środków wspierania rynku na rynku mleczarskim oraz sposób i tryb udzielenia wsparcia, o którym mowa w art. 1 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1233/2009 z dnia 15 grudnia 2009 r. ustanawiającego szczególne środki wspierania rynku na rynku mleczarskim (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 70, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1233/2009”.

§ 2. Agencja realizuje zadania i obowiązki państwa członkowskiego związane z udzieleniem wsparcia, o którym mowa w art. 1 rozporządzenia nr 1233/2009, zwanego dalej „wsparciem”, z wyłączeniem obowiązku określonego w art. 3 lit. a tego rozporządzenia.

§ 3. 1. Wsparcie jest udzielane producentowi mleka będącemu dostawcą hurtowym lub dostawcą bezpośrednim w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 11, poz. 65 oraz Nr 97, poz. 799), zwanemu dalej „producentem mleka”, który:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 95 poz. 792 i Nr 97, poz. 799.

- 1) w dniu 31 marca 2009 r. był właścicielem indywidualnej ilości referencyjnej przeznaczonej dla dostawców hurtowych lub indywidualnej ilości referencyjnej przeznaczonej dla dostawców bezpośrednich w wysokości co najmniej 50.000 kg;
 - 2) do dnia 31 grudnia 2009 r. nie ukończył 40. roku życia lub którego małżonek pozostający z nim w małżeńskiej wspólności majątkowej nie ukończył 40. roku życia;
 - 3) w dniu złożenia wniosku o udzielenie wsparcia jest właścicielem indywidualnej ilości referencyjnej przeznaczonej dla dostawców hurtowych lub indywidualnej ilości referencyjnej przeznaczonej dla dostawców bezpośrednich w wysokości co najmniej 50.000 kg.
2. W przypadku gdy producent mleka jest właścicielem indywidualnej ilości referencyjnej przeznaczonej dla dostawców hurtowych i indywidualnej ilości referencyjnej przeznaczonej dla dostawców bezpośrednich, warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, uważa się za spełnione, jeżeli suma tych ilości wynosi co najmniej 50.000 kg.

§ 4. 1. Wsparcie jest udzielane w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez dyrektora oddziału terenowego Agencji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania producenta mleka, na wniosek tego producenta.

2. Wniosek o udzielenie wsparcia składa się do dnia 30 kwietnia 2010 r., na formularzu opracowanym i udostępnianym przez Agencję.

§ 5. 1. Wniosek o udzielenie wsparcia zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL) producenta mleka;
- 2) numer rejestracyjny, o którym mowa w art. 23 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych, nadany producentowi mleka przez Agencję;
- 3) numer rachunku bankowego producenta mleka, na który ma być wypłacone wsparcie.

2. W przypadku gdy warunek, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, jest spełniony wyłącznie przez małżonka producenta mleka wniosek o udzielenie wsparcia zawiera

ponadto imię i nazwisko oraz numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL) tego małżonka.

§ 6. Do wniosku, o którym mowa w § 5 ust. 2, dołącza się:

- 1) kopię dowodu osobistego małżonka producenta mleka;
- 2) oświadczenie, że pomiędzy małżonkami istnieje małżeńska wspólność majątkowa, podpisane przez obojga małżonków.

§ 7. Dyrektorzy oddziałów terenowych Agencji do dnia 31 maja 2010 r. informują Prezesa Agencji o liczbie wniosków złożonych przez producentów mleka, którym będzie udzielone wsparcie.

§ 8. Wsparcia udziela się w wysokości stanowiącej iloraz:

- 1) równowartości w polskich złotych wysokości środków finansowych przewidzianych w załączniku do rozporządzenia nr 1233/2009 oraz
- 2) liczby wniosków, o których mowa w § 7.

§ 9. Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, informację o wysokości wsparcia, które będzie udzielone producentowi mleka.

§ 10. Środki finansowe z tytułu wsparcia są wypłacane w terminie określonym w art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 1233/2009, na rachunek bankowy, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 3.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

**PREZES
RADY MINISTRÓW**

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie Rady Ministrów *w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem szczególnych środków wspierania rynku na rynku mleczarskim* stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o *Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.). Zgodnie z powołanym przepisem Rada Ministrów, w przypadku gdy przepisy Unii Europejskiej dotyczące Wspólnej Polityki Rolnej określają obowiązek podjęcia działań lub przewidują możliwość realizacji uprawnień przez państwo członkowskie lub właściwy organ państwa członkowskiego, lub agencję płatniczą, lub agencję interwencyjną w odniesieniu do wymienionych w tym przepisie rynków rolnych (w tym rynku mleka), może, w drodze rozporządzenia:

- 1) wyznaczyć Agencję jako jednostkę organizacyjną wykonującą określone obowiązki lub uprawnienia;
- 2) określić zadania realizowane przez Agencję, mające na celu wykonanie obowiązków lub uprawnień, o których mowa w pkt 1, lub sposób i tryb realizacji tych zadań.

W dniu 17 grudnia 2009 r. weszło w życie rozporządzenie Komisji (UE) nr 1233/2009 z dnia 15 grudnia 2009 r. *ustanawiające szczególne środki wspierania rynku na rynku mleczarskim* (Dz. Urz. UE L 330 z 16.12.2009, str. 70). Na podstawie rozporządzenia nr 1233/2009 Komisja Europejska przyznała łącznie dla wszystkich państw członkowskich pulę środków finansowych w wysokości 300 mln euro z przeznaczeniem na wsparcie producentów mleka, którzy w wyniku kryzysu na rynku mleka ponieśli dotkliwe straty i utracili płynność finansową. Powyższa kwota została podzielona na poszczególne państwa członkowskie na podstawie produkcji mleka w roku kwotowym 2008/2009 w ramach kwot krajowych. Jednocześnie państwa członkowskie zostały zobowiązane do wypłaty przyznanych środków finansowych w terminie do dnia 30 czerwca 2010 r. dokonując ich podziału na podstawie obiektywnych kryteriów oraz w sposób niedyskryminujący, pod warunkiem, że płatności te nie prowadzą do zakłócenia konkurencji.

Dodatkowo, zgodnie z art. 3 lit. a rozporządzenia nr 1233/2009, państwa członkowskie są zobowiązane do przekazania Komisji niezwłocznie i nie później niż

do dnia 31 marca 2010 r., opisu obiektywnych kryteriów stosowanych w celu określenia metod, według których przyznaje się wsparcie, oraz środków podjętych w celu zapobieżenia zakłóceniom rynku.

Projektowane rozporządzenie ma na celu wdrożenie przepisów rozporządzenia nr 1233/2009, tak aby umożliwić wypłatę niektórym producentom mleka środków finansowych asygnowanych dla Polski w łącznej wysokości 20.211.209 EUR.

Mając na uwadze wytyczne zawarte w rozporządzeniu nr 1233/2009, wysokość przyznanej puli środków finansowych oraz bardzo dużą liczbę producentów mleka w Polsce (ponad 210 tys.), w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania przyznanych środków finansowych w projekcie rozporządzenia zaproponowano skierowanie wsparcia do producentów mleka posiadających co najmniej średniej wielkości gospodarstwa mleczarskie, tj. producentów mleka, którzy na koniec roku kwotowego 2008/2009 oraz w dniu składania wniosku o udzielenie wsparcia byli właścicielami indywidualnych ilości referencyjnych w wysokości co najmniej 50.000 kg (ok. 10 krów) i do dnia 31 grudnia 2009 r. nie ukończyli 40. roku życia lub których małżonkowie pozostający z nimi w małżeńskiej wspólności majątkowej nie ukończyli 40. roku życia.

Proponuje się zatem przyznanie wsparcia producentom mleka, którzy ze względu na skalę produkcji w największym stopniu odczuli spadek cen skupu mleka oraz jednocześnie prowadzą efektywnie ekonomicznie i nastawione na kontynuację i rozwój produkcji mleczarskiej gospodarstwa. Przyznanie wsparcia finansowego młodym rolnikom uzasadnione jest również tym, że to właśnie młodzi producenci mleka na prowadzenie i rozwój produkcji mleczarskiej ponieśli duże nakłady inwestycyjne, a drastyczny spadek cen skupu mleka wraz z koniecznością dokonywania spłat zaciągniętych kredytów inwestycyjnych znacząco obniżył dochodowość prowadzonych przez nich gospodarstw mleczarskich.

Według szacunkowych danych Agencji Rynku Rolnego ze wsparcia finansowego będzie mogło skorzystać ok. 20 tys. producentów mleka, a wysokość płatności przypadająca na gospodarstwo wyniosłaby ok. 4.500 zł. Należy jednakże zauważyć, że wysokość płatności będzie bezpośrednio uzależniona od ilości złożonych wniosków, gdyż w projekcie rozporządzenia proponuje się, aby stawka

płatności była wynikową dostępną do rozdysponowania puli środków finansowych oraz liczby producentów, którzy złożą wnioski o udzielenie wsparcia.

Dokonana przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy (IERiGŻ) analiza dochodów gospodarstw produkujących mleko wskazuje na to, że wrażliwość gospodarstw na spadki cen rośnie wraz z wielkością stada. Reakcja gospodarstw utrzymujących krowy na zmianę cen mleka mierzona spadkiem dochodu z gospodarstwa rolnego uzależniona jest od liczby utrzymywanych krów i wielkości obszarowej gospodarstw, a co za tym idzie, udziału mleka w produkcji ogółem. Według IERiGŻ zmiana cen mleka i kosztów produkcji ma stosunkowo niewielki wpływ na sytuację ekonomiczną gospodarstw utrzymujących niewielkie stada krów albowiem produkcja mleka w tych gospodarstwach służy przede wszystkim samozaopatrzeniu, a ewentualne nadwyżki zbywane są w obrocie sąsiedzkim. Przyczyny rezygnacji z utrzymywania krów w tej grupie gospodarstw mają raczej podłoże technologiczne i organizacyjne niż ekonomiczne. Inaczej jest w gospodarstwach utrzymujących 10 i więcej krów, gdzie udział produkcji mleka w wartości produkcji ogółem jest znaczny, skutkiem tego obniżka dochodu spowodowana spadkiem cen mleka jest dla tych gospodarstw dotkliwa. Procentowy spadek dochodu w większości przypadków jest głębszy niż spadek cen mleka. Wobec tego gospodarstwa mleczarskie nastawione na towarową produkcję mleka były w największym stopniu dotknięte drastycznym spadkiem cen skupu mleka, jaki miał miejsce począwszy od drugiej połowy 2008 r.

Według IERiGŻ obniżka dochodu w gospodarstwach utrzymujących do 4 krów, przy spadku cen mleka o 7% nie powinna przekroczyć 1,5%, przy 15% spadku cen obniżka dochodu nie powinna być większa niż 3%, a przy 28% spadku cen ukształtować się na poziomie ok. 5%. Wraz ze wzrostem liczby krów w stadzie spadek ten jest znacznie większy i przykładowo w przypadku gospodarstw utrzymujących 30 – 99 krów może wynieść od 10 do 50%. Natomiast w przypadku gospodarstw o największej skali produkcji spadek dochodu może wynieść od 25 nawet do 90%.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia w tym terminie nie jest sprzeczne z zasadami demokratycznego państwa prawnego. Powyższe zapewni beneficjentom wsparcia powzięcie wiadomości o przysługującym

im prawie otrzymania wsparcia finansowego i terminowego złożenia stosownego wniosku do Agencji Rynku Rolnego. Zgodnie bowiem z § 4 ust. 2 projektowanego rozporządzenia wniosek składa się do dnia 30 kwietnia 2010 r. Należy zauważyć, że stosownie do art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 1233/2009 państwo członkowskie najpóźniej do dnia 30 czerwca 2010 r. jest zobowiązane do wypłaty należności producentom mleka. Procedura wypłaty musi być natomiast poprzedzona określeniem terminu na złożenie wniosków, ich rozpatrzeniem oraz wydaniem decyzji administracyjnych w sprawie przyznania środków finansowych. Okres na złożenie wniosków powinien być możliwie jak najdłuższy tak, aby z dofinansowania skorzystała jak największa grupa beneficjentów wsparcia. Jednocześnie siedmiodniowy okres *vacatio legis* umożliwi Agencji Rynku Rolnego przekazanie oddziałom terenowym Agencji wzorów wniosków o przyznanie środków finansowych.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597) i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), projekt rozporządzenia został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie znajduje się w programie prac Rady Ministrów na okres styczeń – czerwiec 2010 r..

Ocena Skutków Regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Projektowana regulacja będzie oddziaływać na producentów mleka, którzy będąc uprawnionymi na podstawie projektowanego rozporządzenia do otrzymania wsparcia złożą stosowne wnioski do Agencji Rynku Rolnego. Beneficjentami tego wsparcia będą producenci mleka, którzy na koniec roku kwotowego 2008/2009 (tj. na dzień 31

marca 2009 r.), jak również w dniu złożenia przedmiotowego wniosku, byli właścicielami indywidualnych ilości referencyjnych przeznaczonych dla dostawców hurtowych lub indywidualnych ilości referencyjnych przeznaczonych dla dostawców bezpośrednich w wysokości co najmniej 50.000 kg. Jednocześnie projektowane rozporządzenie zakłada, że beneficjentami wsparcia będą dostawcy hurtowi lub dostawcy bezpośredni, którzy na koniec 2009 r. nie ukończyli 40. roku życia. Przewiduje się, że maksymalna liczba beneficjentów może dotyczyć ok. 20.000 producentów mleka, a przysługująca wnioskodawcy wysokość płatności, według szacunkowych danych Agencji Rynku Rolnego, może wynieść ok. 4.500 zł.

Dodatkowo, projektowana regulacja będzie oddziaływać na Agencję Rynku Rolnego, która będzie jednostką odpowiedzialną za realizację wypłaty wsparcia producentom mleka. W związku z tym, że wypłata tego wsparcia jest bezpośrednio związana z posiadaną przez producenta wysokością kwoty mlecznej, administrująca systemem kwot mlecznych Agencja Rynku Rolnego jest właściwą jednostką do obsługi wypłaty płatności przewidzianych w rozporządzeniu nr 1233/2009.

2. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt rozporządzenia zostanie przesłany do zaopiniowania przez:

- 1) Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich-Związek Rewizyjny;
- 2) Związek Polskich Przetwórców Mleka;
- 3) Polską Izbę Mleka;
- 4) Krajowe Stowarzyszenie Mleczarzy;
- 5) Krajową Radę Izb Rolniczych;
- 6) NSZZ RI „Solidarność”;
- 7) Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
- 8) Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 9) Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych;
- 10) Forum Związków Zawodowych;
- 11) Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka;

- 12) Krajową Izbę Gospodarczą „Przemysł Spożywczy”;
- 13) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 14) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” Komisja Krajowa;
- 15) Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 16) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 17) Związek Zawodowy Rolników Rzeczpospolitej „SOLIDARNI”;
- 18) Związek Zawodowy Rolników „OJCZYŻNA”;
- 19) Krajową Radę Spółdzielczą;
- 20) Związek Pracodawców, Eksporterów i Importerów Produktów Mleczarskich;
- 21) Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa RP;
- 22) Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych;
- 23) Federację Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 24) Konfederację Pracodawców Polskich;
- 25) Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych Lewiatan;
- 26) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 27) Business Centre Club.

W ramach roboczych konsultacji przeprowadzonych z branżą mleczarską (Krajowym Związkiem Spółdzielni Mleczarskich, Polską Federacją Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polską Izbą Mleka) oraz Krajową Radą Izb Rolniczych uwagi zgłosiły następujące organizacje:

Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich opowiedział się za wypłatą środków finansowych wszystkim producentom mleka z indywidualnymi ilościami referencyjnymi w przedziale od 50-200 ton; wypłata dotyczyłaby ilości mleka faktycznie sprzedanych w roku kwotowym 2008/2009.

Polska Izba Mleka wskazała na wprowadzenie dodatkowych zobowiązań dotyczących prowadzenia w przyszłości gospodarstwa rolnego czy ograniczenia w zbyciu indywidualnych ilości referencyjnych.

Krajowa Rada Izb Rolniczych zaproponowała przyznanie wsparcia producentom mleka według jednakowej wysokości płatności w danych przedziałach kwotowych: 50-100 ton, 100-200 ton, oraz powyżej 200 ton, jak również opowiedziała się za niezależniami przyznania wsparcia finansowego od wieku producenta.

Powyższe uwagi nie zostały uwzględnione, gdyż kryteria zaproponowane w przedmiotowym projekcie rozporządzenia umożliwiają rozdysponowanie środków finansowych w sposób efektywny. Ustalenie górnego limitu indywidualnej ilości referencyjnej uprawniającej do przyznania wsparcia finansowego dyskwalifikowałoby natomiast gospodarstwa, które ze względu na skalę prowadzonej produkcji, odczuły skutki finansowe kryzysu na rynku mleka. Wprowadzenie dodatkowych zobowiązań dotyczących prowadzenia gospodarstwa rolnego przez dany okres, jak również zakazu zbycia indywidualnej ilości referencyjnej byłyby nieadekwatne do wysokości przyznanego wsparcia finansowego.

3. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanej regulacji nie wpłynie na sektor finansów publicznych.

4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanej regulacji nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana regulacja w umiarkowanym stopniu wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw zarówno ze względu na niewielką liczbę beneficjentów wsparcia finansowego (maksymalnie ok. 20 tys.) oraz jednostkową wysokość tego wsparcia (ok. 4.500 zł). Należy

zauważyć, że wsparcie finansowe przewidziane w projektowanym rozporządzeniu ma przede wszystkim na celu stanowić rekompensatę dla producentów mleka z tytułu poniesionych strat i utraty płynności finansowej w związku z kryzysem na rynku mleka.

6. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja wpłynie na stabilizację sytuacji na rynku mleka i przetworów mlecznych w poszczególnych regionach poprzez poprawę dochodowości gospodarstw mleczarskich.

Opracowano w Departamencie Rynków Rolnych

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

Akceptował: